

Jaarverslag 2017

In 2017 ging de aandacht in belangrijke mate uit naar *De Eendracht*, de in 1975 gesloten 'romfabriek', zoals de meeste Sintunnisse mensen de melkfabriek noemden. Veel tijd en energie is gaan zitten in de afronding van het historisch overzicht, het maken en verkopen van het boek, de organisatie van de tentoonstelling bij het Openluchtspel over de Romfabriek en een presentatie voor de eigen leden. We kunnen tevreden terugkijken op de afronding van dit project waar velen aan hebben bijgedragen, bovenal Jac van Kempen die een eerste concept gemaakt heeft van het boek.

Daarmee hebben we meteen de grootste krent uit de pap van 2017 'gevist' – maar er gebeurde natuurlijk meer. We verloren meerdere leden; zonder anderen tekort te doen willen we Harm Douma met name noemen, omdat hij zo'n karakteristieke rol heeft gespeeld in onze vereniging en er van het begin af bij was. Zijn rol valt eigenlijk niet met een enkele pen te beschrijven, zo groot en belangrijk is hij geweest voor het opzetten van de vereniging en het stimuleren van tal van activiteiten. En tegelijk bleef hij de man op de achtergrond, voor iedereen toegankelijk en een rijke bron van informatie. Zijn voordrachten uit het hoofd en doorspekt van humor en een vrolijk-kritische noot zijn legendarisch. Als streekarchivaris beperkte hij zijn activiteiten niet tot Sint Tunnis maar bestudeerde en beschreef hij het hele Land van Cuijk, uitmondend in zijn 'standaardwerk' *33 Dorpen en een Stad*, dat hij samen met Rien van den Brand schreef. Hij is herhaaldelijk 'gelauwerd', kreeg cultuurprijs 't Pèèrd van de gemeente Sint-Anthonis, en werd bij zijn aftreden als bestuurslid benoemd tot erelid van onze vereniging. We moeten hem missen bij ons heemkundig werk maar denken met grote dankbaarheid terug.

Het jaar begon zoals gebruikelijk met de Algemene Ledenvergadering, op 5 februari. Louis van Loosbroek had besloten te stoppen met de redactie van de Nieuwsbrief. Hij werd met luid applaus, én met een doos met verrassingen, bedankt voor zijn voorbeeldige inzet gedurende de hele periode dat de vereniging een nieuwsbrief heeft uitgegeven. De uitgave was niet altijd geruisloos, zo zei de voorzitter: vaak viel het ledenblad door de vele pagina's met een plof op de mat... Angeline Aben nam Louis' taak over en heeft dat met verve gedaan!

Het jaarverslag van de secretaris werd zonder opmerkingen goedgekeurd.

De penningmeester presenteerde het financiële jaaroverzicht. Dat kende een nadelig saldo van ongeveer 775 euro, vooral veroorzaakt door het uitbetalen van 1000 euro voor de restauratie van graven – geld dat enkele jaren tevoren voor dit doel aan de vereniging was geschonken. In vergelijking met de begroting voor 2016 stonden er relatief grote bedragen voor boeken, zowel bij de inkomsten als uitgaven. Dorry legde uit dat dat te maken had met het tijdelijk financieren van de productie van de boeken over de vliegtuigcrashes: dat waren feitelijk uitgaven en inkomsten van de werkgroep. De kascommissie, bij monde van Harry van de Mortel, meldde met rustige en welluidende stem dat alle gegevens door de penningmeester waren

toegelicht, alles was perfect in orde en de commissie vroeg dan ook om een extra applaus voor het feit dat alles zo geordend was en eenvoudig terug te vinden in de boeken. Hij gaf ook een pluim aan de leden: het betalen van de contributie was beter verlopen dan vorig jaar: alles was via de bank gegaan en daardoor beter te controleren. Daarna werd de penningmeester decharge verleend. De kascommissie werd bedankt en Henk van Schijndel en Tonny van Schel werden gekozen voor het nieuwe jaar.

Ten aanzien van de bestuurssamenstelling kan vermeld worden dat Harry van Heijster en Dorry Eling volgens het schema aftredend en herkiesbaar waren. Er was nog een vacature in het bestuur maar niemand had zich gemeld, ook niet tijdens de vergadering. Dorry en Harry werden bij acclamatie herkozen.

Na afronding van het huishoudelijk deel van de Algemene Ledenvergadering, vertelde Marco van de Plasse over de Staatsbossen en liet vooral ook de aanwezigen zelf hun herinnering ophalen aan gebeurtenissen in de bossen, hetgeen enkele mooie verhalen opleverde.

Frank van Kalleveen kwam vertellen over De Staatsbossen op de ledenvergadering van 20 maart. Hij heeft er al een heel leven lang gewoond en gewerkt en kent elke struik en pimpelmees. Hij liet ons zien hoe het beheer van het bos in de loop van de tijd zich aanpaste aan nieuwe inzichten en veranderingen in de maatschappij.

In april besloot het bestuur weer een aanvraag in te dienen bij de Rabo Clubkasactie. De ondersteuning is bedoeld voor een extra uitbreiding met een laptop en opnameapparatuur om zo makkelijker 'in het veld' interviews te kunnen opnemen en verwerken. De actie resulteerde in een bijdrage van € 189 waarvoor inmiddels een recorder is gekocht.

De volgende ledenvergadering, op 17 mei, ging over berichten uit Oude Kranten; Jan de Kleijnen verzorgde een presentatie op basis van door Thea van de Weem aangeleverd fotomateriaal. Aan de hand van berichten die allemaal te maken hadden met de middenstand had Jan een reeks multiple-choicevragen geformuleerd. Evenals vorig jaar leverde dit format ook nu weer een onderhoudende avond op.

Op 26 juni kwam de welbekende Herman Jan van Cuijk uit Boxmeer vertellen over de innige band tussen Boxmeer en Sint Anthonis. Gelre en Brabant streden om het Land van Cuijk en Limburg, vooral vanwege de mogelijkheid om tol te heffen bij de Maas. Herman Jan liet zien dat het gebied van de Vrije Heerlijkheid van Boxmeer nooit een onderdeel was geweest van Brabant - wel van het Land van Cuijk. En dan is de vraag waar het heen moet met het Land van Cuijk niet meer zo moeilijk. Wat de geschiedenis ons al niet vermag te leren!

Op 13 september werd het boek over de Romfabriek in het Heemhuis 'ten doop gehouden'. Door een groep onder aanvoering van Jac van Kempen was daar lang aan gewerkt. Vanwege de opvoering van het openluchtspel 'In de schaduw van de

Romfabriek' (15 – 24 september) in diezelfde romfabriek, vonden we dat het boek nu ook afgerond moest gaan worden. Een redactie toog aan het werk om nog wat bij te schaven aan het concept boek, het hier en daar aan te vullen met verhalen die nog op de plank lagen of ontbraken. Volgens schema was het boek voor augustus gereed voor de drukker en dus ook op tijd voor verkoop tijdens de openluchtvoorstellingen. De reacties op het boek waren louter positief en de voorraad werd uitverkocht.

In het boek over de romfabriek komen heel veel facetten aan de orde en talloze namen passeren de revue. Te veel om op te noemen. Angeline Aben had zich de laatste maanden goed ingewerkt in de materie en kon op de ledenavond van 13 september een mooi overzicht geven van de hele geschiedenis en een groot deel van de foto's uit het boek. In 2 uur gaf ze zo toch een vrij volledig beeld van het leven en werken in de melkfabriek die zo'n belangrijke plek in de Sintunnisse leefgemeenschap heeft gehad.

Scouting Sint Patrick vierde het 60-jarig bestaan in het weekend van 6-7-8 oktober ondermeer met een tentoonstelling op twee plaatsen, in het heemhuus en de blokhut. De belangstelling was buitengewoon groot. Welhaast elk nog levend lid leek er op afgekomen te zijn. Er was een uitgebreide voorbereiding aan vooraf gegaan. Wij hebben als heemkundevereniging het Heemhuus opengesteld, maar scouting had zelf verder alles verzorgd – één dingetje uitgezonderd: Harry Peeters liep voortdurend rond om koffie te schenken. Als logisch vervolg op de tentoonstelling kwamen Jan Tonies en Gertie Fransen vertellen over de 60 jaar van scouting Sint Patrick. In het eerste deel nam Gertie de ontwikkelingen van de verschillende groepen binnen de stichting voor haar rekening, gesteund door veel foto's die al die jaren zorgvuldig waren bewaard. Na de pauze deed Jan Tonies een greep in de zak van zijn *'mesèèsterse bóks'* en haalde daar een aantal verhalen en anekdotes uit te voorschijn. Het was flink lachen geblazen. Gelukkig gaat de hele historie ook nog in een mooi boek vastgelegd worden. Weer een mooi stuk van de Sintunnisse heemkunde op papier.

Alvorens in te gaan op de laatste ledenavond is het goed even de blik te richten op activiteiten die het hele jaar door spelen. Eind 2017 kwam het bericht dat de Dialectwerkgroep, na 12 jaar vergaderen eens per 14 dagen, het 'Woordenboek van het Sintunnisse Dialect' gereed had. Dat wil zeggen: de tekst is er; we gaan nu bekijken hoe we die op een effectieve manier in boekvorm uitgegeven kunnen krijgen. Inmiddels is de projectgroep 'Woordenboek van de Brabantse Dialecten' (Jos Swanenberg) op de hoogte gebracht van de stand van zaken in het Sintunnisse, en is ons lokale dialect-project voorgedragen voor de *Zachte G-prijs*. Op Facebook zet ons lid Marc Thijssen zich via de pagina 'Herinner je Sint-Tunnis' in om de geschiedenis van ons dorp onder de aandacht te brengen. Ook via onze website (heemkundesinttunnis.nl) proberen we aandacht te vragen voor de activiteiten van onze vereniging.

En het hele jaar door komt een groepje leden bijeen op de woensdagavond. Zij zijn onder meer actief in het bijwerken en digitaliseren van de verzameling bidprentjes. Maar zij staan ook klaar voor mensen die zomaar binnen kunnen lopen met vragen over de geschiedenis van Sint Tunnis en zijn inwoners.

Bij allerlei zaken, zoals de nieuwsbrief, boeken en tentoonstellingen, worden foto's uit ons omvangrijke archief gebruikt. Zoals elk jaar, werd het ook in 2017 bijgehouden door Thea van de Weem. Zij heeft echter het bestuur laten weten dat zij wil stoppen met het werk dat toch veel tijd en energie vraagt.

Ook de etalagegroep, José Haggenburg en Dorry Eling, is het hele jaar door actief. In de regel wordt geprobeerd om de etalage-inrichting af te stemmen op de het thema van de eerstvolgende ledenbijeenkomst, danwel aan te sluiten bij de gebeurtenissen in het dorp. Op die manier kan iedere passant over de Breestraat vaststellen dat in Sin-Tunnis de heemkunde leeft en bloeit.

En dat brengt me tot de laatste ledenavond van 2017. Omdat de ledenavond over de scouting iets eerder werd gehouden dan oorspronkelijk gepland, was er ruimte om een 7^e ledenavond te organiseren. Op 29 november kwamen Toon Michiels uit Vierlingsbeek en Jan Fimerius uit Bakel vertellen over oude klokkenmakers uit Sint-Tunnis. Uitgebreid aandacht werd besteed aan Jan Remmen uit Well en Reynerus Remmen in Boxmeer, maar ook aan de familie Van Cuijk die aanvankelijk in Sint-Tunnis als klokkenmaker hebben gewerkt. Jan Fimerius vertelde hoe het maken van klokken vroeger geschiedde en hoe je de wat meer robuuste klok van Remmen kon onderscheiden van die van Van Cuijk. Die laatste was volgens hem toch een leerling van Remmen, alleen had hij de kunst verder ontwikkeld.

Het was een mooie avond om het jaar mee te af te sluiten – ware het niet dat we als vereniging ook acte de présence gaven bij het Brink Event op 26 november. Temidden van de middenstand hadden we een eigen kraam, naast die van Marleen's Hubo kraam. Het weer bleef het Event goed gezind waardoor er veel mensen kwamen. En zij toonden ook veel belangstelling voor de heemkunde en ons nieuwe project: de Noordkant.

De Secretaris